

Harry Schaumans Stiftelse sr

Verksamhetsberättelse för år 2021

År 2021 var stiftelsens 88:e verksamhetsår.

Ändamål

Stiftelsens ändamål är att främja vetenskap, utbildning och svenskspråkig kultur i svenska Österbotten främst genom att stödja Svensk-Österbottniska Samfundet r.f.:s på akademisk fot grundade, vetenskap och kulturfrämjande verksamhet.

Viktiga händelser 2021

- Stiftelsens ordinarie verksamhet, dvs att stöda vetenskap, utbildning och kultur, bedrevs i form av den årliga utdelningen, som var 700.000 euro.
- Coronapandemin påverkade samhället även under 2021. För stiftelsens del var de negativa effekterna mindre än föregående år. Uthyrningen av bostadslokaler återhämtade sig under året. För HSS Medias del utvecklades annonsutvecklingen positivt jämfört med under år 2020.
- Värdeutvecklingen för stiftelsens värdepappersinvesteringar följde de allmänna finansmarknaderna för aktuella allokeringar och utvecklingen var mycket god och motsvarade i stort relevanta jämförelseindex. Totalavkastningen på stiftelsens värdepappersinvesteringar var 17,1 % och direktavkastningen uppgick till ca 3,2 %.
- HSS Media Ab:s resultat var mycket bra under 2021, inte minst tack vare ökade annonsintäkter. De digitala prenumerationsintäkterna ökade fortsättningsvis. Ökade digitala prenumerationsintäkter kompenserade för bortfall av tryckta produkter. En fortsatt kostnadskontroll bidrog till att resultatet förbättrades från föregående år.
- Stiftelsen har flyttat sitt kontor. Nya mindre utrymmen har renoverats och anpassats i en grannlokal till det tidigare kontoret på våning 5 i Kurtenia-fastigheten.

Förvaltning

Delegationen

Stiftelsen har två förvaltningsorgan: delegationen och styrelsen.

Efter stadgeändringen som trädde ikraft 1.12.2017 består delegationen av 9-12 medlemmar. Under år 2021 hade delegationen följande tio medlemmar:

Delegationsmedlem	Mandatperiod till
Kim Byholm	31.12.2021
Johanna Stenback	31.12.2021
Rune Westergård	31.12.2021
Thomas Hägglund	31.12.2022
Vivan Lygdbäck	31.12.2022
Dag Sandås	31.12.2022
Johanna Kakkuri	31.12.2022
Kjell Antus	31.12.2023
Marit Holmlund-Sund	31.12.2023
Stefan Wikman	31.12.2023

Kim Byholm och Rune Westergård omvaldes under året för mandatperioden 2022-2024. Paula Erkkilä invaldes som ny medlem i delegationen för perioden 2022-2024 och hon ersätter Johanna Stenback, som blev invald i stiftelsens styrelse för år 2022.

Rune Westergård fungerade som delegationens ordförande och Dag Sandås som dess viceordförande. Delegationen har under år 2021 sammanträtt två (2) gånger. Mötesarvodet för ordförande var 600 euro per möte och för övriga delegationsmedlemmar 300 euro per möte.

Styrelsen

Stiftelsens styrelse sköter förvaltningen av stiftelsen och svarar för att stiftelsens verksamhet organiseras på ett ändamålsenligt sätt. Styrelsen hade under år 2021 fem (5) medlemmar:, Stefan Wikman, ordförande, Tom Eriksson, viceordförande, samt Dan Häggblom, Kaj Rönnlund och Kjell Blomqvist som ny medlem. Styrelsen har sammanträtt nio (9) gånger under året. Mötesarvodet för ordförande var 700 euro per möte och för övriga styrelsemedlemmar 350 euro per möte.

Utskott

Styrelsen har tillsatt tre olika utskott, vilka fungerar som beredande organ för styrelsen och även som rådgivande organ i operativa frågor. De olika utskotten är Fastighets-, Placerings- och Utdelningsutskottet.

Under 2021 har alla utskott haft fyra (4) medlemmar, bland dem även personer, som inte är medlemmar i delegationen eller styrelsen.

Verkställande direktör och personal

Verkställande direktören sköter stiftelsens dagliga förvaltning i enlighet med styrelsens riktlinjer och anvisningar och förbereder ärenden som behandlas av styrelsen, styrelsens utskott och delegationen, verkställer styrelsens beslut, leder och övervakar stiftelsens personal samt fullgör övriga uppgifter, som styrelsen tilldelar verkställande direktören. Verkställande direktören Tom Westermark fungerar även som delegationens, styrelsens samt dess utskotts sekreterare.

Administration och fastighetsförvaltning sköts av två övriga anställda i stiftelsen. Tjänster gällande bokföring, redovisning och löneadministration köps av Greenstep och hyresreskontra- och kravhanteringstjänster av Cash In.

Revisorer, löner och revisionskostnader

Enligt stiftelsens stadgar utses stiftelsens revisorer av Svensk-Österbottniska Samfundet r.f.. Under 2021 har CGR Kristian Berg och CGR Benita Öling varit stiftelsens revisorer. Revisorssuppleanter har varit CGR Anders Mattsson och CGR Christoffer Granholm.

Revisionsamfundet Ernst & Young Ab, med CGR Kristian Berg som ansvarig revisor, och CGR Benita Öling har varit revisorer i fastighetsbolagen. Revisionsarvoden har erlagts enligt faktura.

Verkställande direktörens och personalens löner och kostnaderna för revisionen uppgick under 2021 till sammanlagt 320 113 euro.

Närståendetransaktioner

Väsentliga närståendetransaktioner har inte ägt rum inom stiftelsen.

Förvaltda förmögenhet

Fastigheter

Stiftelsen äger aktier i fastighetsbolag. De flesta fastigheterna finns i centrum av Vasa och omfattar främst bostäder men också kontorsutrymmen och affärslokaler.

Alla av stiftelsen ägda kontors- och affärsutrymmena i Vasa har varit uthyrda under 2021. Kontorslokalerna i FAB Jakobspark i Jakobstad har till övervägande del varit outhyrda. Under våren 2021 beviljades begränsad omsättningsbaserad hyra för några hyresgäster inom servicebranschen, där staten påfört tvingande coronarestriktioner för affärsverksamheten.

Stiftelsen sålde i enlighet med sin strategi fyra bostadslokaler Folkhälsanhuset Wasa. Resterande av stiftelsen ägda bostäder i Folkhälsanhuset Wasa och i övriga bostadshus har varit uthyrda i god omfattning.

För övrigt har den genomsnittliga hyresintäkten per m² varit marknadsmässig och stabil under året.

Värdepappersinvesteringar

Under perioden har den fastställda strategin för värdepappersinvesteringar följts och uppställda målallokeringar har uppnåtts.

Marknadsvärdet på värdepappersportföljen uppgick 31.12.2021 till 44,9 M€ och den totala avkastningen på portföljen var 17,1 %, medan direktavkastningen var ca 3,2 %. Avkastningen på kapitalplaceringarna sedan 2014 är ca 8,1 % p.a.

HSS Media Ab

HSS Media Ab ger ut Vasabladet, Österbottens Tidning och Syd-Österbotten. I koncernen ingår det helägda dotterbolaget Seger Marketing Ab samt 35% av tryckeribolaget Botnia Print Oy.

Viktiga händelser under verksamhetsåret

Fastigheter

BAB Folkhälsanhuset Wasa

Fyra (4) bostadslokaler har sålts under 2021.

FAB Kurtenia

Stiftelsen har anpassat och byggt om en bostadslokal till ny kontorslokal för eget bruk. Den tidigare kontorslokalen hyrs ut.

FAB Jakobspark

Stiftelsen har under räkenskapsperioden gjort en nedskrivning av värdet på aktierna i FAB Jakobspark.

HSS Media Ab

HSS Media har under året fortsatt att fokusera på att framgångsrikt implementera sin digitala strategi. Speciellt de digitala prenumerationsintäkterna har fortsatt att utvecklas väl.

Coronapandemin har påverkat verksamhetsförutsättningarna främst på produktionssidan, eftersom distansarbete har gällt under stora delar av året. Företagsmarknaden (annonsmarknaden) återhämtade sig till viss del under året efter en kraftigt negativ utveckling under 2020.

Det ekonomiska resultatet för HSS Media var gott för 2021.

Ekonomisk ställning och nyckeltal

Stiftelsens resultat för 2021 överskred betydligt budgeterad nivå framför allt tack vare betydande realisationsvinster från omallokeringar i värdepappersportföljen, vilket innebar att även det med realisationsvinster och -förluster korrigerade resultatet överskred budget.

Resultatet från fastighetsverksamheten förbättrades kraftigt jämfört med 2020 och var högre än budgeterat.

Resultatet för HSS Media Ab under år 2021 var högre än 2020, och överskred betydligt budgeterad nivå. Resultatet får anses som mycket gott med beaktande av i synnerhet de utmaningar som pandemin medfört.

Den direkta avkastningen av värdepappersinvesteringarna var planerig. Direktavkastningen av värdepappersportföljen var ca 3,2 %, vilket kan anses tillfredsställande med tanke på portföljens allokering och totala risknivå.

Stiftelsen har omallokerat en stor del av värdepappersportföljen till en specialplaceringsfond, med stiftelsen som enda fondandelsägare. Fondens placeringsstrategi sammanfaller med stiftelsens och är i linje med den fastställda placeringsstrategin.

Det ekonomiska resultatet för de enskilda fastighetsbolagen och övriga bolag redovisas separat i respektive bokslut. I noterna till stiftelsens bokslut finns lägenhetsinnehavets resultat redovisat separat för varje bolag.

Harry Schaumans Stiftelse	2021	2020
Bruttohyror	2.211.000 €	2.259.169 €
Fastighetsbidrag*	95.900 €	-842.751 €
Fastigheternas avkastning **	3,5 %	2,1 %
Uthyrningsgrad (genomsnittlig)	86,9 %	81,6 %
Direktavkastning på värdepappersportföljen	3,2 %	1,3 %
Värdeutveckling på värdepappersportföljen	13,9 %	9,8 %

*) År 2020 belastas resultatet med 494 k€ för ombyggnationer i HS Center, som såldes samma år.

**) Avkastningen beräknats på resultat exklusive kapitalvederlag

HSS Media Ab	2021	2020
Omsättning	17.156.906 €	15.881.591 €
Rörelsevinst	1.669.244 €	838.157 €
Personalstyrka (genomsnittligt manår)	121,0	116,0
Soliditet	51,1 %	41,5 %

Räkenskapsperiodens överskott var 2.928.626 euro (år 2020 179.284 €). Till dispositionsmedlen överförs 2.635.763 euro. Resterande medel om 292.863 euro fonderas till grundkapitalet i enlighet med stiftelsens stadgar. Stiftelsens grundkapital uppgår 31.12.2021 till 52.524.164 euro (år 2020 52.517.164 euro).

Stiftelsen är skuldfri. Fastighetsbolagens lån per 31.12.2021 var 10.276.500 euro (12.328.853 per 31.12.2020). Under 2021 har amorteringar gjorts med 1.314.350 euro.

Stiftelsen har uppgjort koncernbokslut för verksamhetsåret.

Koncernen uppvisar en vinst om 3.677.934 euro (år 2020 4.759.710) och balansomslutningen uppgick till 77.692.055 euro.

Förverkligandet av stiftelsens ändamål

För förverkligandet av stiftelsens ändamål har under året använts 700.000 euro.

Stiftelsen har under 2021 delat ut 727.250 euro i understöd fördelat enligt nedanstående översikt. Därutöver har 11.491 euro reserverats för utdelning senare. I beloppet ingår tidigare års reservering på 38.028 euro.

Kultur			
	Mottagare	Ändamål	Beviljat
1	Art in Malakta rf	Digitalt innehåll i form av Live från Malakta, MuralRural Slow TV och onlinekurser	6 000 €
2	Danssportföreningen Rolling rf	Produktion av digitalt distansundervisningsmaterial.	2 000 €
3	Dialog - ett dramapedagogiskt kollektiv	Jul i Österbotten anno 1900 - en digital julkalender.	6 000 €
4	DUNK - De Ungas Musikförbund i Svenskfinland r.f.	Musik & Talang 2021.	5 000 €
5	Finlands svenska taltidningsförening rf	Produktion, utgivning och utveckling av Vasabladets taltidning år 2021.	4 000 €
6	Föreningen Fylgia i Vasa r f	Rekreerande aktiviteter, digitalt strömmad inspelning av sånger och visor samt framträdanden vid Fylgia.	850 €
7	KulturÖsterbotten Söfuk skn	Flerspråkig barnlitteraturfestival.	5 000 €
8	Musikfestspelen Korsholm rf - Korsholman Musiikkijuhlat ry.	Musikfestspelen Korsholm 2021. Tema: Sånger ur Jorden.	10 000 €
9	Narpes Teater	Teaterpjäsen Robin Hood.	2 000 €
10	Nedervetil Hembygdsförening	Infotavlor med QR koder i form av videofilmer till fornlämningar vid Nedervetil Naturstig.	10 000 €
11	Samkommun Kvarnen	Projektet St Olav Österbotten. Planering och utveckling av St Olavs kulturrutt i Österbotten.	5 000 €
12	Skafferi r.f.	Kulturverksamhet i biografen Ritz i Vasa.	6 000 €
13	Smedsby Ungdomsförening r.f.	Virtuell amatörteaterverksamhet.	4 000 €
14	Stiftelsen Torgare r.s.	Filmproduktion av digital julkalender med utgång i boken Diktarkatten i Kronoby.	2 000 €
15	Stundars	Projekt "Museet som klassrum" (2020-2021) för att utveckla pedagogiska koncept för lärande i museer.	3 000 €
16	Svenska Österbottens litteraturförening rf	Utgivning av kulturtidskriften Horisont 2021.	5 000 €
17	Österbottens Försvargille - Pohjanmaan Maanpuolustuskilta	Krigsveteranmuseet i Vasa.	6 200 €
18	Österbottens Hantverk rf	Utvecklingsprojektet "Virtuell verklighet".	3 000 €
Beviljat sammanlagt			85 050 €

Vetenskap och utbildning			
	Mottagare	Ändamål	Beviljat
1	Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi Yrkeshögskolan Novia	Nya modeller för språkundervisning: Språk som nyckel till arbetskraft i framtidens välfärdssamhälle.	10 000 €
2	Biämnet masskommunikation/FSE/Åbo Akademi Vasa	Stipendier för medieutbildningens obligatoriska redaktionella journalistpraktik 2021.	19 200 €
3	Ekonomiska informationsbyrån/ Företagsbyn i Österbotten	Företagsbyn i Österbotten.	5 000 €
4	Hanken Svenska handelshögskolan	Sitra-kampanjen 2021.	3 000 €
5	Helsingfors universitet/Juridiska utbildningen i Vasa	Finansiering av den juridiska utbildningen i Vasa.	20 000 €
6	Project liv rf	Gränsöverskridande utbildningssamarbete – som inkluderar elever och studerande i meningsfullt samhällsengagemang.	8 000 €
7	Svenska handelshögskolans studentkårs understödsförening i Vasa r.f.	Understöd för Vasahankeaternas obligatoriska utlandsstudier.	5 000 €
8	Åbo Akademi/Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier	Projektet Tandem på spel (2021-2024).	25 000 €
9	Åbo Akademi/Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier (FPV)	Delfinansiering av forskningschef i regionalvetenskap med inriktning på välfärdsstudier.	5 000 €
10	Åbo Akademi/FNT/Energiteknik	Delfinansiering av forskardoktor vid ÅAs ET-enhet i Vasa.	25 000 €
Beviljat sammanlagt			152 200 €

Svensk-Österbottniska samfundet			
	Mottagare	Ändamål	Beviljat
1	Svensk-Österbottniska samfundet	Vetenskap, utbildning och kultur.	490 000 €
Beviljat sammanlagt			490 000 €
BEVILJADE UNDERSTÖD SAMMANLAGT ÅR 2020			727 250 €

Den kommande utvecklingen

Den allmänna ekonomiska situationen har under det gångna året fortsättningsvis påverkats av Coronapandemin och de olika restriktioner som påförts. Vaccineringar har under 2021 genomförts och över 80% av befolkningen har fått två doser. Situationen förbättrades och restriktionerna kunde minskas successivt fram till slutet av hösten, varefter dock en ny Coronavåg följde orsakad av den sk Omikron-varianten, vilket ledde till nya restriktioner i slutet av året.

Under inledningen av 2022 präglades pandemin fortsättningsvis av Omikron-varianten. I Finland var nedstängningarna omfattande, men lättades under februari-mars. Övriga Europa var snabbare att lätta på restriktioner. Efter det har framför allt servicesektorn börjat återhämta sig.

Utvecklingen förväntas vara god, om inte nya restriktioner införs. Industrin förefaller klara sig någorlunda bra, inte minst tack vare olika ekonomiska stödåtgärder. Fortsatt komponentbrist hämmar utvecklingen under 2022.

Inflationstakten har ökat på de flesta marknader och den allmänna räntenivån har fram till nu förväntats stiga.

Krigssituationen i Ukraina och den allmänna hotbilden för Europa har förändrat synen på framtidsutvecklingen på ett påtagligt sätt. Finansmarknaderna har sjunkit kraftigt. Nya handelsrestriktioner med Ryssland får effekter på många europeiska och finländska företag. Råvarupriserna och framför allt energipriserna har ökat dramatiskt, vilket får påtagliga följder för allmänna kostnader och inflation. Den allmänna räntenivån förväntas stiga på de flesta marknader.

Det allmänt osäkra geopolitiska läget gör att den framtida utvecklingen är osäker inom de flesta områden. Stiftelsen håller fast vid sin placeringsstrategi och fortsätter med sina långsiktiga engagemang. Stiftelsen har inte värdepappersinvesteringar med direktexponering mot den ryska marknaden.

I Österbotten och speciellt Vasa har sysselsättningsgraden varit relativt god och efterfrågan på varor och tjänster har varit stabil trots pandemin. Inom fastighetssektorn har efterfrågan ökat på hyresbostäder under 2021 och trenden förväntas hålla i sig under 2022, såvida inte krigsläget i Europa ändrar förutsättningarna.

Stiftelsen planerar att fortsatt minska sitt bostadsinnehav i BAB Folkhälsanhuset Wasa under 2022. Uthyrningsgraden på kvarvarande bostäder i fastigheten är bra och förväntas så förbli under året.

Gällande kontorsutrymmena i FAB Jakobspark i Jakobstad har ett villkorat föravtal om försäljning ingåtts med en extern part med målsättning att komma till en försäljning under året. Parallellt sker ett intensifierat uthyrningsarbete.

Alla övriga kontorsutrymmen som stiftelsen äger är uthyrda.

HSS Media Ab hade 2021 ett ekonomiskt mycket gott år trots de allmänna omständigheterna. Under 2022 förväntas läsaraffären ytterligare utvecklas genom ökade intäkter från digitala prenumerationer. Företagsmarknaden förväntas ha ett utmanande år och omsättningen från 2021 förväntas bli lägre under 2022. Kostnaderna för tryck kommer att öka pga ökade råvaru- och energipriser.

Bedömning av risker

Riskbedömningen för 2022 påverkas framför allt av några huvudpunkter: Krigssituationen i Ukraina och hotbilden i Europa, Coronapandemin, samt inflation och höjda räntor.

Den rådande krigssituationen i Europa och det allmänt spända geopolitiska läget innebär stor osäkerhet inom de flesta områden. Det man i nuläget kan förvänta sig är prisökningar på de flesta varor, speciellt på råvaror och energi. Hur tillgången kommer att utvecklas och säkerställas är utmanande att förutse.

Omständigheterna med Coronapandemin verkar utvecklas i en positiv riktning, eftersom pandemin inte längre klassas som samhällsfarlig. Smittorna har inte minskat i någon större omfattning, men behovet av sjukhus- och akutvård har kraftigt minskat. I takt med att samhällena öppnas utvecklas ekonomin positivt - ur ett pandemiperspektiv. Om däremot fortsatta nedstängningar blir aktuella kan det ge motsatt effekt.

För stiftelsens del har det stor betydelse hur värdepappersinvesteringarna utvecklas. Stiftelsens placeringsstrategi gällande värdepapper har under en längre tid haft en defensiv inriktning med en relativt stor allokering till alternativa placeringar. Denna grundstrategi gäller fortsättningsvis.

Riskerna för fastighetssektorn och uthyrningsmarknaderna är också avhängiga det geopolitiska läget och pandemins utveckling. Om nya nedstängningar införs kan det ha negativ inverkan på hyresmarknaden.

Hyresbetalningsförmågan är svår att förutspå vid eventuell ytterligare tillspetsad krissituation pga det geopolitiska läget.

HSS Medias företagsmarknad kan påverkas negativt av ovan beskrivna omständigheter.